

Oponentský posudek na bakalářskou práci **Klára Valentová: Analýza sociálních sítí: Stabilita charakteristik jedince a skupiny**

Předložená práce má rozsah 35 stran. Obsahuje 1 obrázek a 5 tabulek. Seznam použité literatury čítá spíše skromný počet 34 položek.

Dříve než se pokusím zhodnotit předloženou bakalářskou práci, musím se přiznat, že mou hlavní motivací pro přijetí tohoto úkolu byla zvědavost. Analýza sociálních sítí pro mne byla velkou neznámou a zajímalo mě proto, co je její podstatou a k jakým účelům by ji bylo možné využít. Mohu konstatovat že, se kolegyni Valentové podařilo do značné míry moji zvědavost uspokojit.

Jednostránkový úvod lze chápat jako letmý pokus o zdůvodnění volby tématu předložené práce. Vcelku mu nemohu nic vytknout, jen bych upozornil, že bývá dobrým zvykem při prvním použití odhalit význam zkratky. V případě autorkou používaného výrazu SNA si jej sice lze odvodit, nicméně čtenáře není radno přetěžovat.

Těžiště rešeršní části práce představují kapitoly 2-5. Ono se vlastně nejedná o rešerši ale o kompilaci z omezeného počtu zdrojů. Plní nicméně úkol, který jí autorka zjevně přisoudila, seznámit čtenáře s nejdůležitějšími pravidly tvorby a hodnocení SNA. Jednotlivé veličiny jsou navíc, byť ne důsledně, ilustrovány příklady jejich použití. Měl bych jedinou zásadnější výtku. Všechny kapitoly vysloveně volají po obrázcích, vždyť základní výstupy SNA mají grafickou podobu.

Rešeršní povahu má nicméně kapitola 6, byť se opírá o pouhé čtyři studie. Autorka se zjevně snažila vytěžit z nich co nejvíce, ne vždy se jí to ale podařilo. Jako příklad bych uvedl větu: „Dále se ukázalo, že pro surikaty není globální struktura sítě konzistentním měřítkem, které by mohlo předpovězeno vlastnostmi skupiny“. Prosil bych autorku o osvětlení.

Téměř polovinu práce představuje SNA analýza nám starcům důvěrně známých dat o gibraltarských makacích. Považuji její zařazení za vysloveně vhodné a to jak z hlediska věcného – čtenář získá představu, jak vypadají reálná data, tak i didaktického – autorka nepochybně zvládla praktickou aplikaci studovaných metod. Mé nadšení poněkud kazí, ne zcela srozumitelný jazyk, přičemž tato vada na kráse se s přibývajícím stránkami zhoršuje. Jistý spěch je ostatně patrný z práce jako celku. Přesto bych vyzdvihl poslední plnohodnotnou část spisu diskusi. Čte se, řekněme, obtížně, je to však pokus o diskusi v pravém smyslu slova, tedy o konfrontaci se stávajícími poznatky, což bohužel nebývá pravidlem ani v pracích magisterských. Jednu podstatnou výtku si však neodpustím. Vysloveně postrádám srovnání se staršími pracemi školitelky. Co přinesla SNA analýza nového, popřípadě jiného? Prosil bych o alespoň nástin odpovědi.

Na závěr ještě pár otázek:

1. Na straně 1 hovoříte o ekologických a evolučních procesech účastníků se na tvorbě sociální sítě. To je nepochybně v pořádku. Mohla byste je nicméně podrobněji charakterizovat a odlišit.
2. Zaujaly mě veličiny stupeň a centralita. Čím se liší informace, kterou poskytují?
3. To, že sítě založené na datech o sezení v kontaktu mají zřetelně menší hustotu než sítě založené na datech o čištění a příchodech je pro mne překvapivé. Mohla by mi autorka poskytnout vysvětlení?

4. Překvapivý je pro mě také druhý odstavec na straně 29. Proč by neměly na individuální úrovni korelovat hodnoty nesměrovaných interakcí, zatímco hodnoty interakcí směřovaných ano?
5. Gibraltarští makaci se na obrázku 1 rozdělují do dvou více méně zřetelných skupin. Měla by autorka pro tento jev vysvětlení?

Zbývá jen závěrečné hodnocení. Autorka nepochybně odvedla solidní kus práce. Seznámila se až po schopnost praktické aplikace s metodou pro běžného ekologa dosti exotickou a ne zcela jednoduše zvladatelnou. Jistá nedotaženost je však zjevná ve všech částech předloženého opusu. Nemám proto pochybnosti o úspěšné obhajobě předložené práce a na hodnocení známkou výborně to však příliš nevidím.

Č.B. 17.5. 2018

Roman Fuchs

